

Markante forældre er skrevet af Rikke Yde Tordrup, som er cand.psych., autoriseret psykolog og specialist i børnepsykologi. Bogen har undertitlen: *En bog til lærere og pædagoger om at håndtere forældre med store krav og stærke følelser*, hvilket allerede her indkredser målgruppen, som dog også er (markante) forældre og andre faggrupper, der arbejder direkte eller indirekte med samarbejdet mellem skole og hjem, fx psykologer med arbejde i PPR eller i familiebehandlingsregi.

Markante forældre defineres i bogen som "forældre, der markerer sig på måder, der kan gøre de professionelle usikre". De markante forældre stiller store krav, er veltalende og velinformerede og har ikke tidligere tiders tro på læreren/pædagogen som en autoritet. De kan ifølge forfatteren være dem, der populært kaldes "curlingforældre" (som overbeskyttende forsøger at fjerne enhver udfordring på barnets vej), "tigerforældre" (som med ambitiøse krav kæmper for at barnet skal præstere bedst muligt hele tiden) eller noget midt i mellem de to yderpoler, som kaldes "nordic parenting", hvor forælderen stiller sig ved siden af barnet og støtter det i at klare livets opgaver.

Alle ønsker de det allerbedste for deres børn. Fælles for disse markante forældre er imidlertid også, at de, uanset uddannelsesmæssig baggrund og opdragelses-stil, har et individuelt fokus på barnet og mange gange derfor overser, at barnet også skal udvikle en evne til at indgå konstruktivt i de trivselsfremmende fællesskaber, som daginstitutionen og siden hen skolen udgør. Her kan lærere og pædagoger ofte bidrage med viden omkring, hvordan det enkelte barn bedst muligt erhverver sig de nødvendige kompetencer og udvikler sig i en trivselsfremmende retning inden for fællesskabet og dermed hjælpe forældrene med at se, at de fagprofessionelles tiltag ofte har samme mål som forældrenes. Netop denne fælles interesse i barnets trivsel og udvikling er det, som det vigtige samarbejde mellem lærere/pædagoger og (markante) forældre ifølge forfatteren bør hvile på, og her anvendes Daniel N. Stern som den teoretiske, udviklingspsykologiske referenceramme.

Bogen er bygget op i 4 dele:

Del 1: De markante forældres motivation.

Her beskrives den markante forældretype, og baggrunden for udviklingen af denne forklares i et samfundsmæssigt perspektiv.

Del 2: De markante forældres børn.

Her redegøres for barnets psykologiske udvikling af 5 selvrelateringsdomæner (fornemmelsen af henholdvist kropsligt selv, kerneselv, selvet med andre, sprogligt selv og historisk og identitetsskabende selv) og derefter gives gode råd til, hvordan henholdsvis skole/institution og forældre kan understøtte en positiv udvikling inden for det pågældende domæne.

Del 3: Det gode samarbejde med markante forældre.

I denne del kommer forfatteren med forslag til, hvordan den fagprofessionelle kan håndtere mødet med de markante forældre bedst muligt ved blandt andet at være bevidst om egne automatiske reaktionsmønstre (fx trusselsreaktioner), undgå at konflikttoptrappe, forventningsafstemme og tage styringen ved møder.

Del 4: Konflikthåndtering.

Her er gode råd til, hvordan man kan håndtere situationen, hvis der er tale om konflikt.

Forfatterens overordnede pointe er, at det ikke er befordrende for det gode og trivselsfremmende skole/institution-hjem-samarbejde, hvis de fagprofessionelle forældre-basher, og forældrene skole-shamer. I sådanne situationer kommer barnet nemlig i en svær klemme. Ved at holde et fokus på den fælles interesse, nemlig barnets trivsel, selv når man som lærer/pædagog eller forælder er maksimalt udfordret, så kan der, bl.a. ved hjælp af mentalisering, opnås et bedre udgangspunkt for det gode samarbejde omkring barnets udvikling. Bogen tilbyder mange gode og relevante råd til, hvordan man kan facilitere dette gode samarbejde, som begge parter har ansvar for, og det er tydeligt, at forfatteren er erfaren og kompetent inden for området. Det gøres også klart, at der vil være tilfælde, hvor man som forælder og fagprofessionel i sidste ende slet ikke kan blive enige om, hvad der er bedst for barnet, og her kan det være en nødvendighed at opgive yderligere forsøg på samarbejde og flytte barnet til en anden institution/skole.

Som forfatteren sidst i bogen bemærker, så er det ikke kun lærere/pædagoger, men også læger, politibetjente og andre fagprofessionelle, der oplever, at vi som borgere er blevet mindre autoritetstro. Der er hurtigere adgang til viden via internet, og det individ-orienterede samfundsideal presser os alle til at stille spørgsmålstejn ved en given, foreslået løsning, hvis den ikke umiddelbart passer ind i vores individuelle værdi-og mindset.

Samtidig er det generelle uddannelsesniveau i samfundet steget igennem de seneste mange årtier, hvilket sætter respekten for faglig viden under pres. Vores lærere og pædagoger har en svær, men vigtig opgave i at formidle viden om vores børns behov for at fungere i fællesskaber, selv om det kan være op ad bakke i disse tider. I lyset af dette er *Markante forældre* en relevant og nødvendig bog, idet den minder os om, at vi i bund og grund har en fælles intention om, at vores børn skal udvikle sig i en trivselsfremmende retning. Den minder os også indirekte om, at fællesskabet er vigtigt for individets udvikling.

Selvom vi som forældre jo kender vores børn allerbedst, så kunne det jo godt være, at læreren eller pædagogen faktisk kunne bidrage til en god udvikling med deres perspektiv og viden fra barnets liv i fællesskaber, og denne bog kan måske hjælpe os forældre til at være mere åbne over for den viden. Samtidig minder den også de fagprofessionelle omkring vores børn om, at forældrenes motivation altid er kærlighed til barnet, og at anerkendelsen af dette er vigtig for at skabe en lydhørhed over for de fagprofessionelles input, uanset om vi som forældre er enige eller uenige i deres udlægning af barnets behov.

Bogen er sprogligt letlæselig og logisk opbygget. Jeg studser dog lidt over, at forfatteren har valgt at anvende et begreb som "curling-forældre", da det i sig selv har en negativ konnotation og ofte anvendes i den offentlige forældre-bashing. Det er måske fordi, begrebet alligevel allerede bredt anvendes, men jeg synes ikke, det her fremmer bogens budskab, tværtimod.

Markante forældre anbefales til målgruppen og kunne også med fordel sættes på pensum på både lærer- og pædagoguddannelsen, for der hersker ingen tvivl om, at de i deres fremtidige faglige virke vil møde en hel del markante forældre, og bogen her kunne være med til at klæde de kommende lærere og pædagoger bedre på til det møde. Bogen er også interessant at læse for både (mere eller mindre markante) forældre og andre, der er i berøring med feltet, fx skoleledelse og skolebestyrelser, der jo skal lave retningslinjer for det gode skole-hjem samarbejde. Forfatteren beskriver i bogen egne personlige erfaringer som markant forælder, og som mor til 3 børn i folkeskolen, markant medlem af skolebestyrelsen og også som meritlærer rammer den plet hos mig og vækker bestemt til refleksion. Som tidligere ansat PPR-psykolog, tænker jeg også, at man kan anvende bogen i rådgivningen af lærere og pædagoger, der står i konflikter med forældre eller i rådgivningen af forældre i forbindelse med skoleforberedelse af børn og skoleproblematikker i øvrigt.

Af Christel Wilms, cand.psych.

